

NACRT

P R I J E D L O G
ZAKONA O IZMJENAMA
ZAKONA O JAVNIM CESTAMA
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Zagreb, veljača 2010

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O JAVNIM CESTAMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) Ocjena stanja

Zakonom o dopunama Zakona o javnim cestama («Narodne novine», br. 138/06) utvrđeno je pravo osoba s 80% ili više postotaka tjelesnog oštećenja, odnosno osoba kod kojih je utvrđeno tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta 60% ili više postotaka, na oslobađanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta koja se plaća pri registraciji motornih vozila i cestarine za uporabu autoceste i objekata s naplatom (most, tunel, vijadukt i sl.).

Obzirom da su člankom 62. osnovnog teksta Zakona o javnim cestama («Narodne novine», br. 180/04) godišnja naknada za uporabu javnih cesta i cestarina utvrđene kao izvori sredstava za financiranje javnih cesta i prihod su pravnih subjekata određenih člankom 66. istoga Zakona (iznos godišnje naknade prihod je županijske uprave za ceste, odnosno Grada Zagreba, a iznos cestarine – Hrvatskih autocesta d.o.o. i korisnika koncesije), spomenuti Zakon o dopunama Zakona o javnim cestama propisao je kako će se naznačenim pravnim subjektima iz sredstava državnog proračuna nadoknaditi iznosi godišnje naknade i cestarine koje ne ostvare radi toga što se određene kategorije osoba s invaliditetom oslobađaju plaćanja godišnje naknade i cestarine.

Na temelju ovlasti utvrđene navedenim Zakonom o dopunama Zakona o javnim cestama, ministar mora, prometa i infrastrukture, u suglasnosti s ministrima nadležnih ministarstava, donio je odgovarajuće provedbene propise (Pravilnik o postupku i načinu ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine i Pravilnik o načinu, postupku i dinamici ostvarivanja prava na nadoknadu iznosa godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine, kojim je, između ostalog, propisano da se sredstva za nadoknadu naprijed navedenim pravnim subjektima osiguravaju u Državnom proračunu, na poziciji Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti).

Predlagatelj napominje da je, prema raspoloživim podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, na dan 3. veljače ukupno 24.334 osobe s navedenim stupnjem tjelesnog oštećenja moglo ostvariti pravo na oslobađanje od plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine, sukladno postojećim propisima.

Tijekom protekle godine javili su se ozbiljni problemi u osiguravanju financijskih sredstava potrebnih za isplatu nadoknade spomenutim pravnim osobama. Na temelju podataka iz prethodnih godina, samo za potraživanja naknada za cestarine za uporabu

autocesta kojima upravljaju Hrvatske autoceste d.o.o., za tekuću godinu bilo bi potrebno osigurati financijska sredstva u iznosu od 13.000.000,00 kuna.

Imajući u vidu postojeće stanje u gospodarstvu, nedostatak financijskih sredstava i nužnost racionaliziranja državnog proračuna na rashodovnoj strani, reduciranje postojećih prava koja se alimentiraju iz državnog proračuna postaju nužnost.

b) Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Predloženim odredbama, u odnosu na važeći Zakon o javnim cestama, ukida se pravo osoba s 80% ili više postotaka tjelesnog oštećenja, odnosno osoba kod kojih je utvrđeno tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta 60% ili više postotaka na neplaćanje cestarine za uporabu autoceste i objekata s naplatom (most, tunel, vijadukt i sl.). Slijedom toga, predloženim odredbama stavljaju se van snage pojedinačni upravni akti, izdani ovlaštenicima prava na oslobađanje plaćanja cestarine, kao i isprave (potvrde/smart kartice) kojima se navedeno pravo ostvarivalo u cestovnom prometu, pokrenuti postupci za ostvarivanje prava na oslobađanje plaćanja cestarine se obustavljaju te se provedbeni propisi usklađuju s rješenjima predloženim ovim Konačnim prijedlogom Zakona.

c) Posljedice koje će proisteći donošenjem ovog Zakona

Donošenjem ovoga Zakona ukida se pravo na oslobađanje plaćanja cestarine svim osobama s propisanim stupnjem invalidnosti, s time da navedene kategorije osoba zadržavaju pravo na oslobađanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta, koja se plaća pri registraciji vozila. Na taj se način propisivanje subjektivnih prava usklađuje s financijskim mogućnostima državnog proračuna.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona izravno nije potrebno osigurati financijska sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske. Međutim, predlagatelj napominje da je na ime nadoknade, koja se prema važećem propisu isplaćuje županijskim upravama za ceste i Gradu Zagrebu radi prava osoba s navedenim stupnjem invalidnosti na oslobađanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta, u 2010. godini u državnom proračunu potrebno osigurati iznos od (aproksimativno) 11.300.000 kuna.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Odredbom članka 159. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine“, broj 6/02-pročišćeni tekst, 41/02., 91/03., 58/04., 39/08. i 86/08.) predviđena je mogućnost da Zakon bude donijet po hitnom postupku, ukoliko to između ostalog, zahtijevaju osobito opravdani državni razlozi ili otklanjanje većih poremećaja u gospodarstvu. Predlagatelj drži da su, radi razloga i okolnosti navedenih u ocjeni postojećeg stanja, ispunjeni uvjeti za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

Uz Prijedlog Zakona prilaže se tekst Konačnog prijedloga Zakona o izmjenama Zakona o javnim cestama.

VI. TEKST ODREDBA VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Uz Prijedlog Zakona prilaže se tekst odredbi važećeg Zakona o javnim cestama koje se mijenjaju.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA
O IZMJENAMA ZAKONA O JAVNIM CESTAMA

Članak 1.

U Zakonu o javnim cestama („Narodne novine“, broj 180/04., 82/06., 138/06., 146/08., 152/08., 38/09., 124/09. i 153/09.) u članku 63.a u stavku 1. riječi: «i cestarinu iz članka 62. stavka 2.» brišu se.

U stavku 2. rečenica: «Istim propisom propisat će se isprave kojima se dokazuje pravo na oslobađanje plaćanja cestarine te postupak i način ostvarivanja toga prava na temelju potvrde koja se izdaje podnositelju zahtjeva za oslobađanje plaćanja cestarine.» briše se.

Članak 2.

Članak 63.b briše se.

Članak 3.

U članku 63.c u stavku 1. riječi: «Hrvatskim autocestama d.o.o., korisniku koncesije» brišu se, riječ: «županijskog» zamjenjuje se riječju: «Županijskog», a riječi: «i iznos cestarine» brišu se.

U stavku 3. riječi: «i cestarine» brišu se.

Članak 4.

Članak 75.a briše se.

Članak 5.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti rješenja Ministarstva mora, prometa i infrastrukture o pravu na oslobađanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine, izdana osobama iz članka 63.a ovoga Zakona, u dijelu koji se odnosi na ostvarivanje prava na oslobađanje plaćanja cestarine.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti potvrde/smart kartice izdane prema odredbama Pravilnika o postupku i načinu ostvarivanja prava na oslobađanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine («Narodne novine», br. 143/06., 66/07. i 20/09.).

Članak 6.

Postupci za stjecanje prava na oslobađanje plaćanja cestarine, pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona, obustavit će se danom stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 7.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe Pravilnika o postupku i načinu ostvarivanja prava na oslobađanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine («Narodne novine», br. 143/06., 66/07. i 20/09.) koje se odnose na postupak i način oslobađanja plaćanja cestarine i odredbe Pravilnika o načinu, postupku i dinamici ostvarivanja prava na nadoknadu iznosa godišnje naknade i cestarine («Narodne novine», br. 143/06.) koje se odnose na postupak, način i dinamiku ostvarivanja prava na nadoknadu iznosa cestarine.

Članak 8.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članke 1. do 4.

Odredbama ovih članaka ukida se pravo osoba s 80% ili više postotaka tjelesnog oštećenja, odnosno osoba kod kojih je utvrđeno tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta 60% ili više postotaka, na neplaćanje cestarine za uporabu autoceste i objekata s naplatom (most, tunel, vijadukt i sl.) te , sukladno navedenom, predloženo je i brisanje odgovarajuće kaznene odredbe.

Uz članak 5. i 6.

Predloženim odredbama ovih članaka stavljaju se van snage pojedinačna rješenja, izdana ovlaštenicima prava na oslobađanje plaćanja cestarine, kao i isprave (potvrde/smart kartice) kojima se navedeno pravo ostvarivalo u cestovnom prometu. Također se obustavljaju postupci koji su pokrenuti, a nisu dovršeni, za ostvarivanje prava na oslobađanje plaćanja cestarine.

Uz članak 7.

Odredbom ovoga članka postojeći provedbeni propisi usklađuju se s rješenjima predloženim ovim Konačnim prijedlogom Zakona.

Uz članak 8.

Propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

TEKST ODREDBA VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

ZAKON O DOPUNAMA ZAKONA O JAVNIM CESTAMA

(«Narodne novine», br. 138/06)

Članak 63.a

- (1) Osobe s 80% ili više postotka tjelesnog oštećenja, odnosno osobe kod kojih je utvrđeno tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta 60% ili više postotka, ne plaćaju godišnju naknadu za uporabu javnih cesta iz članka 62. stavka 1. i cestarinu iz članka 62. stavka 2. ovoga Zakona za jedan osobni automobil u svom vlasništvu.
- (2) Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za obitelj, branitelje i međugeneracijsku solidarnost i ministra nadležnog za zdravstvo i socijalnu skrb, donosi propis kojim se propisuju isprave kojima se dokazuje pravo na oslobađanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta te postupak i način ostvarivanja ovog prava na temelju naljepnice kojom se označava osobni automobil u vlasništvu osobe iz stavka 1. ovoga članka. Istim propisom propisat će se isprave kojima se dokazuje pravo na oslobađanje plaćanja cestarine te postupak i način ostvarivanja toga prava na temelju potvrde koja se izdaje podnositelju zahtjeva za oslobađanje plaćanja cestarine.

Članak 63.b

Pravo neplaćanja cestarine može se ostvariti samo ako je osobni automobil označen naljepnicom izdanom prema odredbama propisa iz članka 63.a stavka 2. ovoga Zakona i ako se u osobnom automobilu nalazi osoba kojoj je izdana potvrda prema odredbama članka 63.a stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 63.c

- (1) Hrvatskim autocestama d.o.o., korisniku koncesije, županijskoj upravi za ceste i Gradu Zagrebu će se iz sredstava državnog proračuna nadoknaditi iznos godišnje naknade za uporabu javnih cesta i iznos cestarine koji nisu ostvarili zbog primjene odredbe članka 63.a ovoga Zakona.
- (2) Sredstva iz stavka 1. ovoga članka osigurat će se u državnom proračunu.
- (3) Način, postupak i dinamiku ostvarivanja prava na nadoknadu iznosa godišnje naknade i cestarine iz stavka 1. ovoga članka propisat će ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za financije.

Članak 75.a

Novčanom kaznom od 2.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vlasnik osobnog automobila ako je njegovo vozilo bez plaćene cestarine sudjelovalo u prometu autocestom ili cestovnim objektom pod naplatom, a vlasnik ne ispunjava uvjete propisane člankom 63.a i 63.b ovoga Zakona.«

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNIM CESTAMA («Narodne novine», br. 146/08)

Članak 17.

U članku 63.a stavku 1. riječi: »u svom vlasništvu« zamjenjuju se riječima: »koji ima u svom vlasništvu, odnosno koristi ga na temelju ugovora o leasingu«.

Članak 21.

U članku 75.a iza riječi: »vlasnik« dodaju se riječi: »odnosno korisnik leasinga«.